2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

6. SINIF TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **16 p**

Toprak Yürürse

Toprak, bir yerde hep kalacakmış gibi görünür. Oysa yağmur suyu ve rüzgâr, korunmasız toprağı yavaş yavaş bir yerden başka bir yere taşıyabilir. Toprağın bu şekilde aşınıp taşınmasına erozyon denir.

Erozyonun en önemli nedenlerinden biri bitki örtüsünün yok edilmesidir. Ağaçların ve otların kökleri toprağı bir ağ gibi tutar. Ormanlar kesildiğinde ya da bir alanda hayvanlar aşırı otlatıldığında bu ağ ortadan kalkar. Eğimli arazilerin eğim yönünde sürülmesi de yağmur sularının toprağı kolayca sürüklemesine yol açar.

Erozyonun sonuçları ağırdır. Bitkilerin yetişmesi için gerekli olan verimli üst toprak kaybolur ve tarlalardan alınan ürün azalır. Taşınan toprak derelere ve barajlara dolar. Bitki örtüsü azalan yamaçlarda sel tehlikesi artar.

Erozyonu önlemek mümkündür. Boş arazileri ağaçlandırmak, eğimli yamaçlarda basamaklı tarlalar yapmak ve tarlaları eğime dik sürmek toprağın taşınmasını yavaşlatır. Unutmayalım: Verimli toprağın oluşması yüzlerce yıl sürebilir, kaybolması ise tek bir sağanak kadar kısa olabilir.

Bu metin sebep–sonuç yapısıyla düzenlenmiştir. Bu yapıdan yararlanarak erozyonun **üç nedenini**, **üç sonucunu** ve önerilen **iki önlemi** yazınız. Ayrıca metinde sebep–sonuç ilişkisini gösteren iki ifadeyi belirtiniz.

2. Yukarıdaki metnin son cümlesini yorumlayınız. Yazar, toprağın oluşma ve kaybolma sürelerini karşılaştırarak okura ne düşündürmek istemektedir? **14 p**

3. Bir öğrenci “Erozyon yalnızca çiftçileri ilgilendiren bir sorundur.” demektedir. Bu görüşü yukarıdaki metindeki bilgilere dayanarak değerlendiriniz. **14 p**

4.

Haber sitesi › Yerel haberler

Sağanak yağış sonrası yamaçtaki tarlalar zarar gördü

[Fotoğraf: Çamurla kaplanmış bir yol] Alt yazı: Arşiv fotoğrafı

[Video, 1 dk] Tarlası zarar gören çiftçiler yaşadıklarını anlatıyor

Kısa metin: Dün akşam saatlerinde etkili olan sağanak yağış, ağaçların kesildiği yamaçtaki tarlalarda toprağı sürükledi.

a) Haberdeki fotoğrafın altında “Arşiv fotoğrafı” yazması okur için neden önemlidir? Bu fotoğrafın habere uygunluğunu değerlendiriniz. **7 p**

b) Videonun habere kattığı bilgiyi yazınız. Haberin erozyonun nedenini daha iyi anlatması için eklenebilecek bir çoklu ortam ögesi öneriniz. **7 p**

5. **14 p**

1. Metnin başlığı: “Toprak Yürürse”
2. “Ağaçların ve otların kökleri toprağı bir ağ gibi tutar.”
3. “Yamaçtaki yaşlı çınar, ‘Köklerim olmasa bu toprak çoktan gitmişti.’ diye fısıldadı.”

Her birindeki söz sanatını belirleyiniz. 1. maddede yazarın bu sanatla erozyonu nasıl anlattığını açıklayınız; 2. maddedeki benzetmenin yönünü yazınız.

6. **14 p**

Okul bahçesinin eğimli bir köşesinde hiç bitki yok. Her yağmurdan sonra bu köşeden akan çamurlu su kaldırımı kaplıyor, öğrenciler kayıyor.

Okuma metnindeki bilgilerden yararlanarak bu soruna bir çözüm planı hazırlayınız. Planınızda en az iki adım bulunsun; her adımın sorunu nasıl azaltacağını açıklayınız ve uygulamada karşılaşılabilecek bir engeli yazınız.

7. **14 p**

Bir öğrencinin etkinlik notu:

Geçen hafta sonu sınıfça Ankara’nın yakınındaki bir ağaçlandırma alanına gittik. Orada elli fidan diktik. Görevli Ahmet bey bize, köklerin toprağı tuttuğunu ve erozyonu yavaşlattığını anlattı. Bir dahaki ağaçlandırma etkinliği 21 Martta yapılacakmış. Sende gelirmisin?

Nottaki yazım yanlışlarını bulunuz. Her yanlışın doğrusunu yazınız ve hangi kurala göre düzelttiğinizi belirtiniz.